

Contactstructuur van bedrijven met varkens

Monique van der Gaag en Gé Backus, PV

In Deurne en Ysselsteyn voert de helft van de zeugenbedrijven maandelijks **gelten** aan. De zeugen worden op 40% van de locaties tweewekelijks en op 25% wekelijks afgevoerd. Van de locaties met vleesvarkens mest **17%** alle eigen biggen af. Bij 90% van de locaties liggen de aanvoeradressen binnen een straal van 25 km.

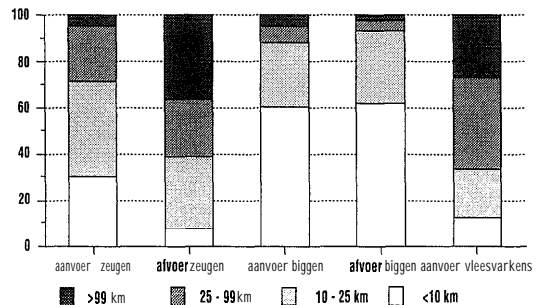
Met behulp van een enquête is onderzocht hoe in 1996 de hygiënevoorzieningen en de contactstructuur waren op bedrijven met varkens in de gemeente Deurne (N.Br.) en de plaats Ysselsteyn (L). Ook zijn groepsbijeenkomsten in het geënquêteerde gebied georganiseerd, om te inventariseren welke eisen de varkenshouders in de toekomst bereid zijn te stellen aan bedrijven. Het doel van dit onderzoek is te inventariseren welke mogelijkheden er voor bedrijven zijn om tegemoet te komen aan veterinair en maatschappelijk gewenste productiemethoden en in hoeverre bedrijven al in 1996 aan deze methoden voldeden.

Er hebben in totaal 282 bedrijven met 344 locaties aan de enquête deelgenomen. In de enquête zijn mens- én diercontacten geïnterviewd. Gemiddeld komt er 75 keer per jaar een dienstverlener (dierenarts, voorlichter, inseminator, chauffeur) in de stal. Bij kleinere bedrijven ligt dit aantal lager (36 keer per jaar) en bij grotere bedrijven hoger (106 keer per jaar). Op vleesvarkensbedrijven komen minder vaak dienstverleners dan op zeugen- en (half) gesloten bedrijven.

Bij diercontacten zijn de frequentie, het aantal contactadressen en de afstand tussen locatie en contactadres belangrijk. Op locaties met zeugen voert ruim de helft van de bedrijven maandelijks zeugen aan en een kwart vaker dan één keer per maand. Negentig procent heeft hiervoor één leveradres. Eén derde mest zelf alle biggen af en het grootste deel (40%) levert wekelijks biggen. Van de locaties met vleesvarkens voert 45% geen biggen aan (zelf afmesten) en een derde voert eens in de twee weken of vaker biggen aan. Hierbij heeft een kwart van de locaties twee of meer aanvoeradressen. Van de locaties levert 60% de vleesvarkens wekelijks of tweewekelijks aan een slachterij.

Voor meer dan 80% van de locaties geldt dat er in 1996 sprake was van niet meer dan één aanvoeren/of afvoeradres voor zowel zeugen, beren, sperma als vleesvarkens. In een concentratiegebied kunnen de meeste relaties tussen vermeerderaar en mester binnen een straal van 25 km gelegd worden. Een kwart van de locaties met vleesvarkens betreft biggen van twee of meer adressen. Van de locaties met zeugen voert 36% biggen naar twee of meer adressen af. Meer contactadressen betekent een hoger risico voor insleep van ziekten. In 1998 zal er een heffing per varken komen, waaraan de hoogte mede gerelateerd is aan het aantal contactadressen. Hierdoor zal men gestimuleerd worden het aantal contacten verder te verlagen.

In april worden de resultaten van de enquête en van de discussie-bijeenkomsten gepubliceerd. ■

Figuur 1: Aan- en afvoer van zeugen en afvoer van biggen op locaties met zeugen. Aanvoer van biggen en afvoer van vleesvarkens op locaties met vleesvarkens. Weergegeven in percentages van het totale aantal aan- en afvoeradressen binnen een bepaalde straal